

Tytuł: Czy istnieje profilaktyka zaćmy u dorosłych i dzieci? / Does any prevention of cataract in adults and children exist?

Słowa kluczowe: CZYNNIKI RYZYKA PROFILAKTYKA ZAĆMY ZAĆMA SOCZEWKA

Keywords: CATARACT PROPHYLAXIS OF CATARACT RISK FACTOR EYE LENS

Autorzy:

Mirosława Grajek - Oddział Okulistyki Dziecięcej SP ZOZ, Centralny Szpital Kliniczny UM w Łodzi, Uniwersyteckie Centrum Pediatrii im. M. Konopnickiej

Streszczenie:

Soczewka pełni ważną rolę transmitera światła w jego drodze do siatkówki. Tę cechę zapewnia budowa strukturalna przezroczystej soczewki i jej zdolności akomodacyjne. Utrata przezroczystości powoduje mętnienie soczewki – zaćmę. Zaćma może się pojawić w każdym okresie życia. Etiologia zaćmy jest bardzo zróżnicowana. Zaćma wrodzona (ang. inborn cataract) uwarunkowana genetycznie jest obecna już w chwili urodzenia. Zaćma związana z wiekiem (ang. age-related cataract) pojawia się około 50 roku życia i stanowi większość przypadków. Czynniki środowiskowe, zaburzenia genetyczne, różne stany chorobowe ogólne i dotyczące narządu wzroku mogą także sprzyjać rozwojowi zaćmy. Profilaktyka zaćmy uwzględnia: edukację medyczną, ocenę narażenia na czynniki ryzyka, świadomość zagrożeń środowiskowych sprzyjających powstaniu zaćmy, zapobieganie chorobom wywołującym zaćmę, ich prawidłową diagnostykę i leczenie.

Abstract:

Lens acts as an important transmitter of light on its way to retina. This feature is assured by the structural nature of transparent lens and its abilities to accommodate. The loss of clearness causes opacification of lens – cataract. Cataract can occur in every stage of life. Etiology of cataract is very diversified. Inborn cataract is genetically conditioned and present from the moment of birth. Age-related cataract emerges around 50th year of life and occurs in the highest percentage. Environmental factors, genetic disorders, different disease conditions both general and related to vision organ can contribute to the development of cataract. Prevention of cataract includes: medical education, evaluation of exposition to risk factors, awareness of environmental dangers contributing to creation of cataract, preventing diseases causing cataract, its proper diagnosis and treatment.